

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 22/2009 rd

Folkpensionsanstaltens fullmäktiges verksamhetsberättelse 2008

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 4 juni 2009 Folkpensionsanstaltens fullmäktiges verksamhetsberättelse 2008 (B 9/2009 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- fullmäktigeordförande Anneli Kiljunen och fullmäktigesekreterare Olli Valpola, Folkpensionsanstaltens fullmäktige

- äldre regeringssekreterare Juha Rossi, social- och hälsovårdsministeriet
- ordförande Velipekka Nummikoski och sekreterare Juhani Rantamäki, Folkpensionsanstaltens styrelse
- generaldirektör, styrelsemedlem Jorma Huuh-
tanen och direktör Matti Puhakka, Folkpen-
sionsanstalten
- ordförande Brita Järvinen och huvudförtroen-
deman Ritva Timonen, Kelan toimihenkilö-
ry.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Folkpensionsanstalten förverkligar den sociala tryggheten i vårt land och har klarat sin uppgift väl under verksamhetsåret. Utredningar visar att vitsorden för kundservice och pålitlighet i verksamheten har varit goda.

Utskottet uppmärksammade i sitt fjolårsbetänkande om Folkpensionsanstaltens fullmäktiges verksamhetsberättelse och även tidigare i samband med behandlingen av en lagändring som gällde besvärnämnden för social trygghet (ShUB 12/2008 rd, ShUB 8/2008 rd) anhopningen av ärenden i nämnden och den allmänna principen om förvaltningens ansvar för att rätta till sina egna fel. Också fullmäktige har under verksamhetsåret tagit upp arbetssituationen i nämnden och problemet med överlånga handlägg-

ningstider. Enligt vad utskottet erfar har man ändå genom lagändringar och andra åtgärder lyckats åtgärda anhopningen, och behandlingstiderna har sedan början av 2009 blivit allt kortare.

Utskottet har fått en separat utredning om utveckling av Folkpensionsanstaltens förmånsbeslut och självrättelse i syfte att minska antalet besvärärenden (3.2.2009). Det är viktigt att Folkpensionsanstalten gör ytterligare ansträngningar för att förbättra handläggningsprocessen och kvaliteten på sina förmånsavgöranden exempelvis med hjälp av den typ av projekt som nämns i berättelsen när det gäller sjukpensioner. Justitieministeriet har startat ett projekt för att definiera rättelseförfarandets ställning i förvaltningens rättsskyddssystem. I detta sammanhang är det nödvändigt att reda ut eventuella konse-

kvenser för handläggningen av FPA-förmåner. Utskottet påminner om vikten av att förbättra lagstiftningen och kundservicen så att man kan undvika besvär till följd av tekniska fel.

Ett sätt att åtgärda behovet av ändringssökande är att förenkla och förtydliga lagstiftningen, vilket också är syftet med totalrevideringen av systemet för den sociala tryggheten. Men utskottet konstaterar än en gång att det för ett fungerande system är helt nödvändigt att också Folkpensionsanstalten för sin egen del fortgående förbättrar sina egna ansökningsfunktioner och sin kundrådgivning och motiverar sina avgöranden i tillräcklig utsträckning på klarspråk.

Den ekonomiska krisen har särskilt under 2009 ytterligare ökat Folkpensionsanstaltens förmånsutgifter. Utskottet hänvisar här till ett uttalande som riksdagen godkände i våras och som förutsätter att regeringen ser till att finansieringen av Folkpensionsanstaltens omkostnader är hållbar på lång sikt och att anstalten har en tillräcklig betalningsförmåga (RP 11/2009 rd). Handläggningen av förmåner har på grund av den ekonomiska krisen krävt övertidsarbete på Folkpensionsanstalten för att handläggningstiderna inte ska bli oskäligt långa. I den situationen är det lyckligt att man redan tidigare målmedvetet har gjort en arbetsfördelning som involverar flera serviceställen. Förutom att rekrytera extra arbetskraft är det viktigt att uppmärksamma arbetstillfredsställelsen och hur personalen orkar i arbetet. Genom ny lagstiftning i bör-

jan av verksamhetsperioden ändrades sammansättningen i Folkpensionsanstaltens styrelse, fullmäktiges uppgifter och generaldirektörens ställning. Generaldirektören och dennes ställföreträdare kan inte längre vara medlemmar av styrelsen. Enligt utredning till utskottet har detta förtydligat maktfördelningen mellan förvaltningsorganen och ansvarsförhållandena inom ledningen för verket.

Folkpensionsanstalten är i färd med att bygga upp rikstäckande datasystemtjänster för hälsovården som inbegriper elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården och som kan användas för elektroniska recept. Utskottet ser mycket positivt på att systemet för Folkpensionsanstaltens vidkommande redan håller på att bli färdigt och att man detta år kommer att kunna ta i bruk elektroniska recept.

Det är viktigt, menar utskottet, att man i verksamhetsberättelsen än en gång lyfter fram de viktigaste forskningsresultaten inom anstalten, särskilt som de är betydelsefulla också med tanke på utskottets hela uppgiftsområde. Enligt utskottets uppfattning är berättelsen tydlig och välgjord.

Förslag till beslut

Social- och hälsovårdsutskottet anför

att riksdagen inte har något att anmärka med anledning av berättelsen.

Helsingfors den 11 juni 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Risto Autio /cent
Hannakaisa Heikkinen /cent
Arja Karhuvaara /saml
Marjaana Koskinen /sd
Jukka Mäkelä /saml

Håkan Nordman /sv
Päivi Räsänen /kd
Paula Sihto /cent
Satu Taiveaho /sd
Lenita Toivakka /saml
Erkki Virtanen /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.